

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

TEHRAN CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

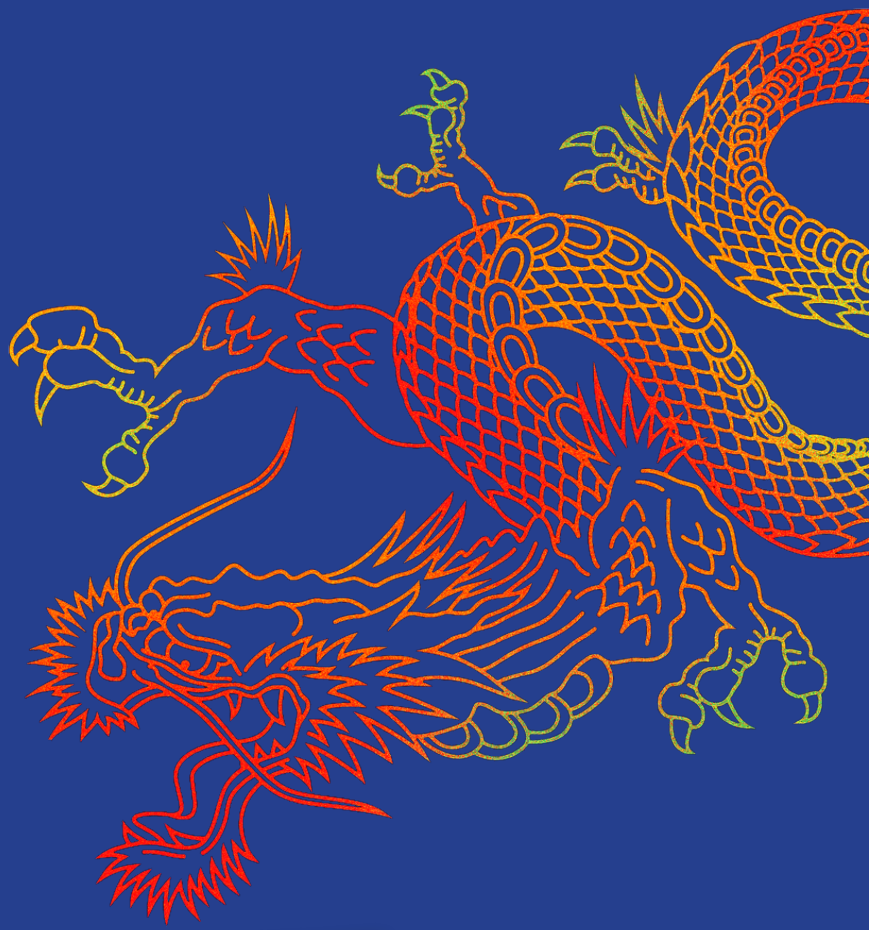
تهران، پایتخت تجارت ایران

۱۱۲۰

شماره

معاونت امور بین‌الملل و توسعه تجارت
دبیرخانه توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری
بخش خصوصی با چین

هفته سوم و چهارم
اردیبهشت ۱۴۰۵

اخبار اقتصادی جمهوری خلق چین

عناوین اخبار و گزارش‌ها:

سخن روز: روندهای کلان سیاست چین و پیام آن برای ایران .....

الف - اخبار اقتصادی جمهوری خلق چین.....

عناوین اخبار:

۱- چرخش راهبردی چین؛ اقتصاد در خدمت امنیت ملی و خودکفایی فناوری .....

۲- شتاب پکن برای کاهش سلطه دلار؛ یوان در مسیر تبدیل شدن به ابزار تجارت منطقه‌ای .....

۳- بازتعریف «کمربند و راه»؛ چین از توسعه گسترده به سرمایه‌گذاری‌های کم‌ریسک حرکت می‌کند. .....

۴- رقابت جدید چین در هوش مصنوعی؛ نبرد بر سر قدرت محاسباتی و زیرساخت .....

۵- چالش بزرگ اقتصاد چین؛ بازار مسکن همچنان زیر فشار رکود .....

۶- آماده‌سازی چین برای بحران‌های آینده؛ امنیت غذایی در سطح امنیت ملی .....

۷- شیونگان؛ آزمایشگاه آینده چین برای حکمرانی دیجیتال و شهرهای هوشمند .....

۸- دیپلماسی متوازن چین در خلیج فارس؛ انرژی، لجستیک و مدیریت همزمان رقبا .....

ب - مهمترین اخبار و تحولات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در ۲ هفته اخیر.....

ج - گزارش ویژه (از سلسله گزارش های چین شناسی) .....

گزارش یک : مواضع رسمی چین در جریان دیدار ترامپ و شی جین پینگ .....

گزارش دو : ساخت پروژه خط لوله شرق-غرب ۱ توسط امارات متحده عربی.....

دبیرخانه توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری بخش خصوصی با چین

۱۴۰

هفته سوم و چهارم

اردیبهشت ۱۴۰۵

روندهای کلان سیاست چین و پیام آن برای ایران

۱ امنیت محور شدن اقتصاد چین ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیک (آمریکا، تایوان، دریای جنوبی چین) و تحریم‌های فناورانه است. اقتصاد چین در سال جاری به طور آشکاری «امنیت‌محور» شده است. پکن دیگر صرفاً بر رشد کمّی تمرکز ندارد، بلکه زنجیره‌های تأمین، فناوری حساس و تأمین منابع را در اولویت بازدارندگی و تاب‌آوری قرار داده است. این تغییر رویکرد در سیاست «توسعه‌ای با امنیت دوگانه» مشهود است که از اسناد بالادستی حزب کمونیست تا برنامه‌های عملیاتی وزارت بازرگانی امتداد یافته است.

۲ ابتکار کمربند و جاده (BRI) پس از ارزیابی بدهی‌ها و پروژه‌های نیمه‌تمام، به سمت مدیریت ریسک و پروژه‌های عملیاتی کوچک‌تر حرکت کرده است. ابتکار کمربند و جاده (BRI) رسماً وارد فاز «مدیریت ریسک و پروژه‌های عملیاتی» شده است. پروژه‌های کلان و نمادین جای خود را به طرح‌های کوچک‌تر، بومی‌تر و دارای توجیه اقتصادی داده‌اند. چین اکنون به جای حجم سرمایه‌گذاری، به بازپرداخت به‌موقع، شفافیت قراردادها و انعطاف‌پذیری لجستیکی اهمیت می‌دهد.

۳ رقابت جهانی هوش مصنوعی امروز در گرو تراشه‌ها، ابررایانه‌ها و مراکز داده است – موضوعی که چین آن را با هوشیاری دنبال می‌کند. این رقابت از مرحله نظریه و مدل خارج شده و به رقابت سخت‌افزاری برای زیرساخت محاسباتی (تراشه‌های پیشرفته، ابررایانه‌ها، مراکز داده) بدل شده است؛ عرصه‌ای که چین با وجود تحریم‌های آمریکا، روی خودکفایی و ذخیره‌سازی استراتژیک سرمایه‌گذاری می‌کند.

۴ سیاست «تعادل فعال» در خاورمیانه (میانجی‌گری ایران-عربستان، روابط با اسرائیل، حفظ منافع انرژی) واقعی و مستند است. در خاورمیانه، چین سیاست «تعادل فعال» را با قاطعیت دنبال می‌کند. میانجیگری میان ایران و عربستان، حفظ روابط کاری با اسرائیل، و پرهیز از ائتلاف‌های نظامی، نمونه‌هایی از این رویکرد است.

۵ امنیت غذایی و مسیرهای انرژی (مثل کریدور شمال-جنوب و خطوط لوله) به دلیل جنگ اوکراین و بحران غزه به اولویت ژئوپلیتیک تبدیل شده‌اند. پکن برای تأمین غلات و نفت، به دنبال کریدورهای جایگزین (از جمله مسیر شمال-جنوب از روسیه و آسیای مرکزی تا خلیج فارس) است.

۶ پیام راهبردی برای ایران در این روندها روشن است: در شرایط جدید چین به دنبال ثبات عملیاتی، مسیرهای امن، پروژه‌های مرحله‌ای و شرکای قابل‌پیش‌بینی است. کشورهایی که بتوانند ریسک سرمایه‌گذاری و انتقال وجه را کاهش دهند، لجستیک حرفه‌ای و قراردادهای شفاف ارائه کنند، و همکاری بلندمدت اما منعطف طراحی نمایند، سهم بیشتری از همکاری با پکن خواهند برد. برای ایران، این به معنای گذار از پروژه‌های بزرگ و نمادین به مدل‌های عملیاتی‌تر، همراه با کاهش موانع بانکی و بیمه‌ای است.

۱ چرخش راهبردی چین؛ اقتصاد در خدمت امنیت ملی و خودکفایی فناوری

شرح خبر: در ادامه انتشار مقاله مهم شی جین‌پینگ درباره «وظایف کلیدی اقتصاد»، رسانه‌ها و نهادهای سیاست‌گذاری چین بار دیگر بر امنیت صنعتی، تاب‌آوری زنجیره تأمین و تسریع خودکفایی فناوری تأکید کردند. تمرکز ویژه‌ای بر حوزه‌های نیمه‌هادی، نرم‌افزار صنعتی، هوش مصنوعی و زیرساخت‌های دیجیتال مشاهده می‌شود.

منابع: Qiushi Journal ، Xinhua News Agency

تحلیل: چین اکنون اقتصاد را صرفاً حوزه رشد نمی‌بیند؛ بلکه آن را بخشی از «امنیت ملی» تعریف می‌کند. فشارهای فناوری آمریکا باعث شده پکن از مدل «رشد صرف» به سمت مدل «رشد مقاوم» حرکت کند.

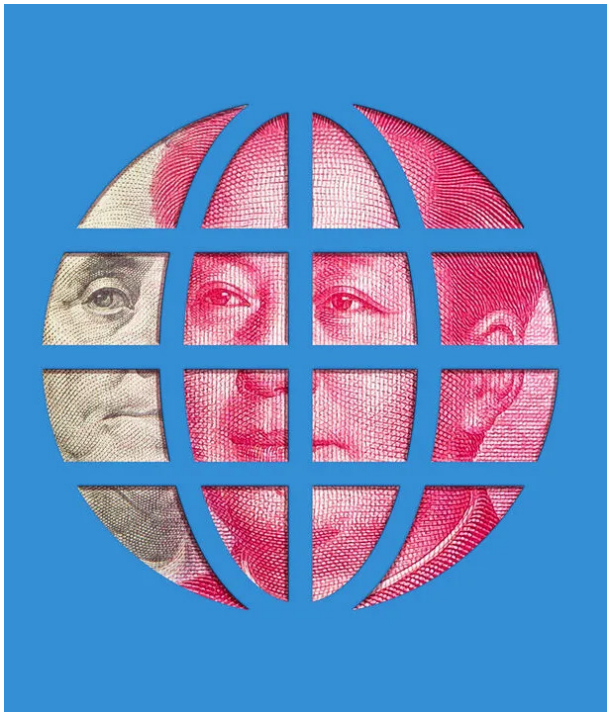
پیامد جهانی: تشدید رقابت فناوری و شکل‌گیری دو اکوسیستم فناوری مستقل

پیامد برای ایران: ایجاد فرصت برای همکاری در حوزه نرم‌افزار، خدمات هوش مصنوعی و زیرساخت‌های دیجیتال؛ اما این امر نیازمند قراردادهای حرفه‌ای و انتقال واقعی دانش و فناوری است.

۲ شتاب پکن برای کاهش سلطه دلار؛ یوان در مسیر تبدیل شدن به ابزار تجارت منطقه‌ای

شرح خبر: چین در هفته‌های اخیر مذاکرات و توافقات جدیدی را برای استفاده از یوان در تجارت انرژی و مبادلات دوجانبه با کشورهای منطقه و جنوب جهانی دنبال کرده است. همزمان، استفاده از سیستم‌های پرداخت جایگزین سوئیفت نیز در حال گسترش است.

منابع: People's Bank of China ، Reuters

تحلیل: پکن تلاش می‌کند وابستگی خود به دلار و ریسک ناشی از تحریم‌های مالی را کاهش دهد. این روند هنوز به معنای جایگزینی کامل دلار نیست، اما بخشی از راهبرد چین برای «کاهش آسیب‌پذیری مالی» محسوب می‌شود.

پیامد جهانی: افزایش تدریجی چندقطبی شدن نظام مالی جهانی

پیامد برای ایران: ایجاد فرصت برای توسعه تجارت غیر دلاری؛ اما بهره‌برداری از این ظرفیت مستلزم توسعه زیرساخت‌های بانکی، ثبات ارزی و رعایت استانداردهای شفاف مالی است.

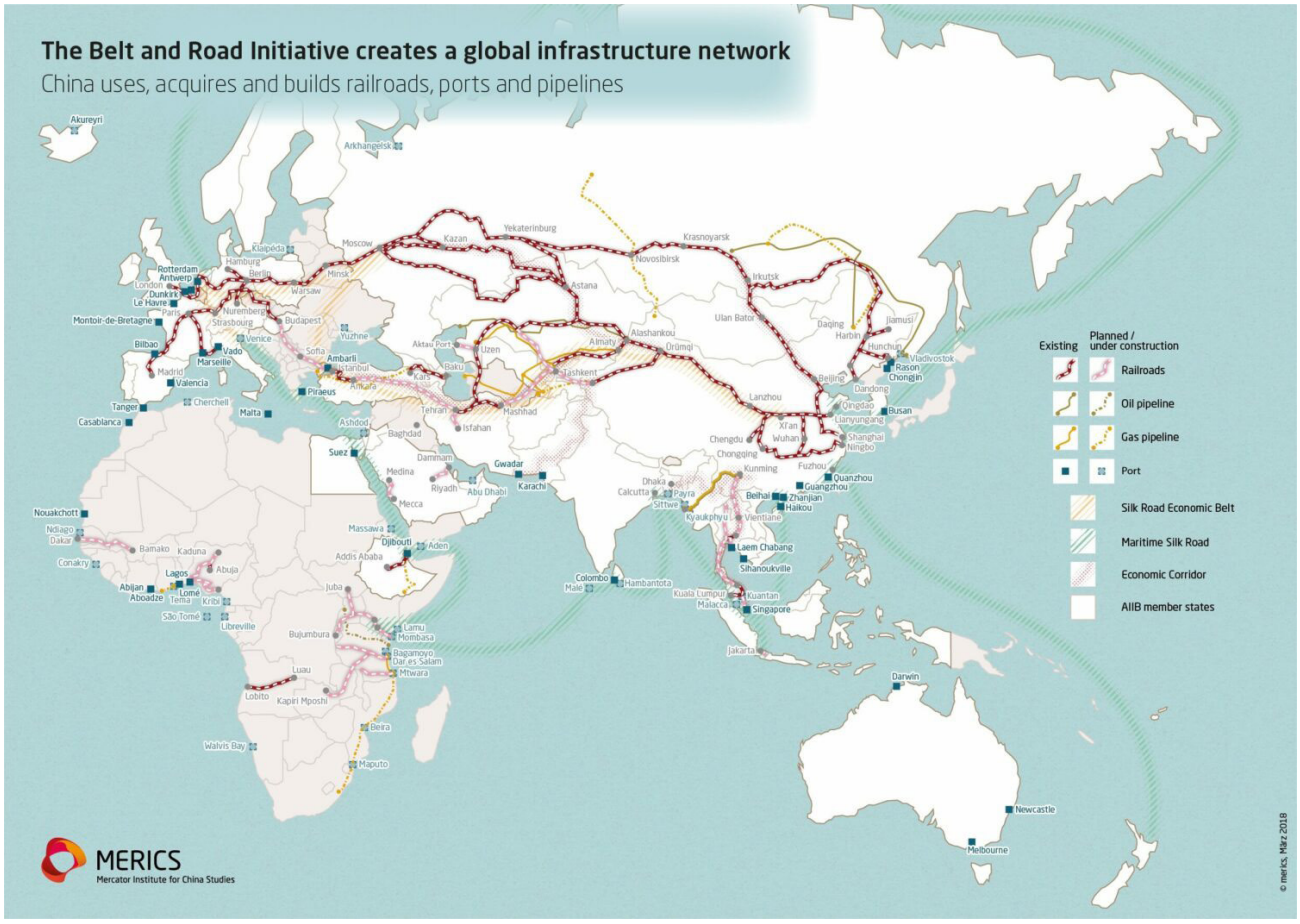
۳ بازتعریف «کمربند و راه»؛ چین از توسعه گسترده به سرمایه‌گذاری‌های کم‌ریسک حرکت می‌کند

شرح خبر: بررسی قراردادهای جدید Belt and Road Initiative نشان می‌دهد که چین اکنون بیش از گذشته به سمت پروژه‌های انرژی، لجستیک، بنادر و زیرساخت‌های سریع‌الاثر حرکت کرده است. در این میان، ارزیابی ریسک سیاسی، سطح بدهی کشور میزبان و امنیت مسیرها نقش پررنگ‌تری در انتخاب پروژه‌ها پیدا کرده‌اند.

منابع: South China Morning Post ، Green Finance & Development Center

تحلیل: ابتکار کمربند و راه اکنون وارد مرحله «مدیریت ریسک» شده است. برخلاف سال‌های ابتدایی که توسعه کمی و گسترش دامنه پروژه‌ها در اولویت قرار داشت، پکن اکنون بر پروژه‌هایی تمرکز می‌کند که: ۱- بازگشت سرمایه سریع‌تری داشته باشند. ۲- از ریسک سیاسی کمتری برخوردار باشند. ۳- اثرات ژئوپلیتیکی کنترل‌شده‌تری ایجاد کنند.

پیامد برای ایران: پروژه‌های لجستیکی، ترانزیتی و انرژی با ساختار مرحله‌ای و عملیاتی، نسبت به طرح‌های بسیار بزرگ، پرهزینه و مبهم، شانس بیشتری برای جذب طرف چینی خواهند داشت.

۴ رقابت جدید چین در هوش مصنوعی؛ نبرد بر سر قدرت محاسباتی و زیرساخت

شرح خبر: شرکت‌های بزرگ فناوری چین سرمایه‌گذاری سنگینی در مراکز داده، خوشه‌های پردازشگر گرافیکی (GPU) و زیرساخت‌های پردازشی هوش مصنوعی انجام داده‌اند. همزمان، برخی شرکت‌ها همچنان بخشی از فرایند آموزش مدل‌های پیشرفته را با استفاده از ظرفیت‌های خارج از چین انجام می‌دهند.

منابع: Techzine ، Reuters

تحلیل: رقابت در حوزه هوش مصنوعی دیگر صرفاً رقابت نرم‌افزاری نیست، بلکه رقابتی چندلایه بر سر مؤلفه‌های کلیدی زیر است:

۱- قدرت محاسباتی، ۲- انرژی، ۳- چیپ و ۴- زیرساخت ابری.

چین در حال شکل‌دهی به یک اکوسیستم مستقل هوش مصنوعی است، اما همزمان از ظرفیت‌های بین‌المللی نیز برای حفظ سرعت توسعه استفاده می‌کند.

پیامد برای ایران: تمرکز بر هوش مصنوعی کاربردی، توسعه مدل‌های سبک و گسترش همکاری‌های دانشگاهی و پردازشی، می‌تواند گزینه‌ای واقع‌بینانه‌تر و عملی‌تر نسبت به ورود مستقیم به رقابت سخت‌افزاری باشد.

۵ چالش بزرگ اقتصاد چین؛ بازار مسکن همچنان زیر فشار رکود

شرح خبر: دولت چین همچنان در حال بررسی بسته‌های حمایتی برای بازار مسکن و دولت‌های محلی است. کاهش فروش مسکن و افزایش بدهی توسعه‌دهندگان بزرگ، فشار بر اقتصاد محلی و مصرف داخلی را تشدید کرده است.

منابع: Bloomberg ، Reuters

تحلیل: بازار مسکن برای چین صرفاً یک بخش اقتصادی نیست، بلکه به درآمد دولت‌های محلی، سطح اشتغال و اعتماد خانوارها نیز گره خورده است. پکن تلاش می‌کند بدون ایجاد شوک مالی، روند تعدیل و کاهش تدریجی حباب در این بازار را مدیریت کند.

پیامد جهانی: کاهش تقاضا برای برخی مواد خام و تأثیرگذاری بر بازارهای جهانی کالا. این روند اهمیت مدیریت بدهی، کنترل ریسک‌های مالی و جلوگیری از وابستگی بیش از حد اقتصاد به بخش‌های غیرمولد را برجسته می‌کند.

۶ آماده‌سازی چین برای بحران‌های آینده؛ امنیت غذایی در سطح امنیت ملی

شرح خبر: پکن در هفته جاری بر افزایش ذخایر راهبردی، توسعه فناوری‌های کشاورزی و تنوع‌بخشی به واردات غلات و نهاده‌های غذایی تأکید کرده است. موضوع «امنیت غذایی» بار دیگر در سطح امنیت ملی چین مطرح شده است.

منابع: China Daily ، Ministry of Agriculture and Rural Affairs of China

تحلیل: چین به دنبال کاهش ریسک‌های ژئوپلیتیکی در زنجیره تأمین غذایی خود است؛ به این معنا که در صورت وقوع بحران، تحریم یا درگیری‌های نظامی، فرایند تأمین غذا با اختلال مواجه نشود.

پیامد برای ایران: این روند می‌تواند فرصت‌هایی برای توسعه صادرات محصولات کشاورزی و همکاری در صنایع غذایی ایجاد کند؛ با این حال، طرف چینی نسبت به ثبات تأمین، کیفیت محصول و توانایی تحویل مستمر در بلندمدت حساسیت بالایی دارد.

۷ شیونگان؛ آزمایشگاه آینده چین برای حکمرانی دیجیتال و شهرهای هوشمند

شرح خبر: توسعه شیونگان وارد مرحله عمیق‌تری از پیاده‌سازی خدمات شهری دیجیتال، انرژی سبز، حمل‌ونقل هوشمند و زیرساخت‌های داده شده است. دولت چین این منطقه را به‌عنوان نمونه‌ای برای توسعه نسل جدید شهرهای هوشمند معرفی می‌کند.

منابع: Xinhua News Agency ، اسناد توسعه شیونگان

تحلیل: شیونگان صرفاً یک پروژه شهری نیست، بلکه «آزمایشگاه حکمرانی دیجیتال» چین محسوب می‌شود. پکن در این منطقه، مدل آینده شهر، حکمرانی مبتنی بر داده و مدیریت هوشمند خدمات عمومی را آزمایش می‌کند. توسعه مناطق ویژه فناوری و شهرهای هوشمند، نیازمند برنامه‌ریزی متمرکز، اختیارات اجرایی شفاف و زیرساخت دیجیتال واقعی است؛ نه صرفاً توسعه فیزیکی و عمرانی.

۸ دیپلماسی متوازن چین در خلیج فارس؛ انرژی، لجستیک و مدیریت همزمان رقبا

شرح خبر: در فضای تنش‌های اخیر منطقه، چین رایزنی‌ها و همکاری‌های خود با کشورهای خلیج فارس در حوزه انرژی، پتروشیمی و بنادر را افزایش داده است. همزمان، پکن بر ثبات در تنگه هرمز و امنیت مسیرهای انتقال انرژی تأکید می‌کند.

منابع: Reuters ، South China Morning Post

تحلیل: چین تلاش می‌کند به‌صورت همزمان چند هدف راهبردی را دنبال کند: حفظ همکاری با ایران، گسترش روابط اقتصادی با کشورهای عربی منطقه، و پرهیز از ورود مستقیم به تنش‌های ژئوپلیتیکی. این رویکرد، بخشی از مدل «مدیریت تضاد» در سیاست خارجی پکن محسوب می‌شود.

پیامد برای ایران: مزیت اصلی ایران صرفاً در حوزه انرژی خلاصه نمی‌شود، بلکه موقعیت ژئوپلیتیکی و ظرفیت ترانزیتی کشور نیز یک مزیت راهبردی محسوب می‌شود. ایران می‌تواند علاوه بر نقش تأمین‌کننده، جایگاه «شریک مسیر» را نیز در معادلات منطقه‌ای ایفا کند.

ب - مهمترین اخبار و تحولات
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در ۲ هفته اخیر

اتاق تهران خواستار نقش‌آفرینی اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) در کاهش آثار جنگ بر اقتصاد و تجارت شد.

رئیس اتاق بازرگانی تهران در نامه‌ای به دبیرکل اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC)، خواستار ایفای نقش فعال‌تر این نهاد در کاهش پیامدهای جنگ ۴۰ روزه، حمایت از ثبات اقتصادی و تداوم تجارت شد. محمود نجفی‌عرب با اشاره به حمله نظامی اخیر علیه ایران در میانه روند مذاکرات، این تحولات را عامل تشدید نااطمینانی، تضعیف پایداری اقتصادی و افزایش فشار بر بنگاه‌ها، کارآفرینان و نیروی انسانی عنوان کرد.

در این نامه، خسارات واردشده به صنایع تولیدی و زیرساختی از جمله فولاد، پتروشیمی، انرژی و لجستیک مورد اشاره قرار گرفته که به اختلال در زنجیره تولید، کاهش صادرات، افزایش هزینه‌های تجاری، کمبود نقدینگی، افت فروش و تهدید اشتغال منجر شده است. نجفی‌عرب همچنین تاکید کرد دامنه آثار جنگ فراتر از مرزهای ایران رفته و زنجیره‌های تامین و تجارت بین‌المللی را نیز متاثر کرده است.

وی از ICC خواست با رویکردی مسئولانه از صلح، امنیت تجارت، حمایت از بنگاه‌های آسیب‌دیده، حفظ اشتغال و پایداری زنجیره تامین جهانی حمایت کند.

نشست مشترک اتاق بازرگانی تهران با دولت و مجلس: بررسی آثار جنگ بر زنجیره پتروشیمی و صنایع وابسته

در نشست مشترک کمیسیون‌های «صنعت و معدن» و «انرژی و محیط زیست» اتاق تهران با حضور نمایندگان دولت و مجلس، اثرات جنگ بر صنایع پتروشیمی، فولاد و زنجیره صنایع پایین‌دستی بررسی شد. فعالان اقتصادی بر ضرورت انطباق سیاست‌گذاری‌ها با شرایط جنگی، تسهیل فرآیندهای تجاری، بازنگری در مقررات ثبت سفارش و رفع محدودیت‌های زنجیره تأمین تأکید کردند.

محمود نجفی عرب، رئیس اتاق تهران، با اشاره به آسیب‌پذیری صنایع مادر، بر حذف قیمت‌گذاری دستوری، جلوگیری از انحصار واردات، تسهیل واردات بدون انتقال ارز و بازنگری در محدودیت‌های صادراتی تأکید کرد. نمایندگان بخش خصوصی تأمین پایدار مواد اولیه، استفاده از ظرفیت اتحادیه اوراسیا، اصلاح سهمیه‌های بورس کالا و رفع گلوگاه‌های لجستیکی را از الزامات تداوم تولید دانستند.

در این نشست همچنین بر ضرورت حفظ اشتغال، تأمین سرمایه در گردش و استفاده از مسیرهای جایگزین تأمین مواد اولیه برای افزایش تاب‌آوری صنایع پایین‌دستی تأکید شد. محمد علی دهقان دهنوی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران نیز از تشکیل قرارگاه مدیریت جنگ اقتصادی، توسعه کریدورهای جایگزین، تسهیل ترخیص کالا و بازنگری در مقررات صادرات و واردات خبر داد.

مطالبه بخش خصوصی از دولت و مجلس؛ توقف مقررات زائد و اصلاح قوانین کسب‌وکار

محمود نجفی‌عرب، رئیس اتاق بازرگانی تهران، در ادامه رایزنی‌های خود با نهادهای حاکمیتی، میزبان حجت‌الاسلام ناصر وکیلی، مدیرکل دفتر ویژه دولت در مجلس بود. در این دیدار، دو طرف بر ضرورت تقویت همکاری میان دولت، مجلس و بخش خصوصی با هدف حفظ پایداری تولید، تجارت و بهبود فضای کسب‌وکار تأکید کردند.

نجفی‌عرب با اشاره به مشکلات فعالان اقتصادی ناشی از قوانین و مقررات زائد، خواستار خودداری از تصویب مقررات جدید و اولویت دادن به تنقیح و اصلاح قوانین مرتبط با تولید و تجارت شد. وی همچنین تأکید کرد که در شرایط خاص و جنگی اقتصاد کشور، بازنگری در ضوابط کسب‌وکار برای حفظ تاب‌آوری بنگاه‌ها ضروری است.

در ادامه، وکیلی نیز با تأکید بر اهمیت استمرار گفت‌وگوهای کارشناسی میان دولت، مجلس و بخش خصوصی، خواستار مشارکت مؤثر بخش خصوصی در فرآیند بررسی و تدوین قوانین و مقررات پیش از تصویب شد.

تفویض اختیارات ویژه به استانداری تهران با پیگیری اتاق تهران؛ بهره‌گیری از ظرفیت بندر خشک آپرین برای تامین کالاهای اساسی

محمود نجفی‌عرب، رئیس اتاق بازرگانی تهران، از تسری اختیارات ویژه هیئت وزیران از استان‌های مرزی به استانداری تهران خبر داد و این اقدام را نتیجه پیگیری‌های بخش خصوصی و حمایت استاندار تهران از فعالان اقتصادی دانست. وی با اشاره به سهم راهبردی استان تهران در اقتصاد کشور و تمرکز حدود نیمی از تولید ناخالص داخلی در این استان، این تصمیم را گامی مؤثر در تامین کالاهای اساسی و تنظیم بازار ارزیابی کرد. نجفی‌عرب اعلام کرد با این تفویض اختیار، امکان استفاده مؤثرتر از ظرفیت‌های گمرکی و لجستیکی استان، به‌ویژه بندر خشک آپرین، فراهم شده است. به گفته وی، این پایانه چندوجهی با اتصال ریلی سراسری و دسترسی به کریدورهای مهم بین‌المللی، می‌تواند ترخیص سریع‌تر کالا، مدیریت بهینه بار و تامین کم‌هزینه‌تر اقلام مورد نیاز کشور را تسهیل کند.

اتاق بزرگانی تهران مسیرهای جایگزین تجارت ایران را با محوریت هاب لجستیکی خورگوس بررسی کرد.

معاونت امور بین‌الملل و توسعه تجارت اتاق بازرگانی تهران با هدف بررسی ظرفیت‌های ترانزیتی و تقویت کریدورهای تجاری، نشست تخصصی «شناسایی فرصت‌ها و ظرفیت‌های هاب لجستیکی خورگوس» را با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، تشکل‌ها و بخش خصوصی برگزار کرد. در این نشست، ظرفیت‌های هاب لجستیکی خورگوس در بهبود زنجیره تامین، کاهش وابستگی به مسیرهای پرریسک و توسعه تجارت خارجی کشور مورد بررسی قرار گرفت. همچنین با اشاره به اختلالات ناشی از شرایط جنگی، محدودیت در مسیرهای جنوبی، افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل و بیمه، کریدور چین-آسیای مرکزی به‌عنوان یکی از مسیرهای جایگزین مهم برای تجارت ایران مورد توجه قرار گرفت. در این نشست، امضای تفاهم‌نامه همکاری میان اتاق تهران و اتاق بازرگانی خورگوس، ایجاد دفاتر نمایندگی، توسعه حمل‌ونقل ترکیبی، رفع موانع لجستیکی، حل مسئله بازگشت کانتینرها و تقویت همکاری دولت و بخش خصوصی از مهم‌ترین محورهای مطرح‌شده بود.

گزارش یک:

مواضع رسمی چین در جریان دیدار ترامپ و شی جین پینگ

پس از دیدار رهبران چین و آمریکا، هر دو کشور بیانیه‌های رسمی جداگانه‌ای منتشر کردند. دونالد ترامپ نیز بعداً در سخنان خود به برخی توافقات حاصل‌شده اشاره کرد.

۱ مواضع مطرح‌شده در بیانیه وزارت خارجه چین

چین تأکید کرد که رهبران دو کشور باید به‌صورت مشترک هدایت و مدیریت روابط دوجانبه را برعهده بگیرند و برای توسعه‌ای باثبات، سالم و پایدار در روابط چین و آمریکا تلاش کنند.

چین بار دیگر موضع اصولی خود درباره مساله تایوان را تکرار کرد و تأکید نمود که این موضوع، مهم‌ترین و حساس‌ترین مسئله در روابط چین و آمریکا است.

همچنین پکن مخالفت خود را با «استقلال تایوان» اعلام کرده و از آمریکا خواست به اصل «چین واحد» پایبند بماند.

در خصوص وضعیت خاورمیانه، بیانیه رسمی چین تنها به‌صورت کوتاه و محتاطانه اشاره کرد که: «دو طرف درباره وضعیت خاورمیانه و دیگر مسائل مهم بین‌المللی و منطقه‌ای تبادل نظر کردند.»

در مقایسه با بیانیه مفصل‌تر آمریکا، ادبیات چین در این بخش بسیار کلی، محتاط و مبتنی بر اصول کلی دیپلماتیک بوده است.

۲ توافقات و مواضع مشخص چین

توافقات دو طرف براساس اطلاعات منتشرشده از سوی کاخ سفید:

چین و آمریکا هر دو بر این دیدگاه تأکید داشتند

که تنگه هرمز باید باز بماند تا جریان آزاد انرژی جهانی تضمین شود.

دو طرف همچنین بر این موضع مشترک توافق داشتند که ایران نباید به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند.

این رویکرد با سیاست‌های ثابت چین در مخالفت با گسترش سلاح‌های هسته‌ای و حمایت از رژیم عدم اشاعه هماهنگ است.

مواضع مشخص چین براساس گزارش برخی رسانه‌ها از جمله «چوسان ایلبو» کره جنوبی، شی جین‌پینگ در دیدار با ترامپ:

با نظامی‌سازی تنگه هرمز مخالفت کرد، و همچنین مخالفت خود را با هرگونه دریافت «عوارض عبور» یا «حق عبور دریایی» از کشتی‌ها در این تنگه اعلام نمود.

علاوه بر این، چین به‌طور ضمنی اشاره کرد که ممکن است خرید نفت از آمریکا را افزایش دهد تا وابستگی خود به یک مسیر یا کانال انرژی خاص را کاهش دهد.

انتظار آمریکا از چین

وزیر خزانه‌داری آمریکا، بسنت (Bessent)، پس از دیدار اعلام کرد که آمریکا امیدوار است چین از نفوذ خود بر ایران استفاده کند تا به باز ماندن تنگه هرمز کمک شود. با این حال، در بیانیه‌های رسمی چین هیچ تعهد صریح و مستقیمی در این زمینه داده نشد.

موضع رسمی چین پس از سفر پس از پایان سفر ترامپ، وزارت خارجه چین مجدداً موضع خود را تکرار کرد و اعلام نمود: «این درگیری اساساً نباید رخ می‌داد.» چین همچنین تأکید کرد: ادامه جنگ هیچ ضرورتی ندارد، زیرا جنگ به اقتصاد جهانی و جامعه بین‌المللی آسیب وارد می‌کند و باید از طریق آتش‌بس و گفت‌وگو بحران‌ها حل‌وفصل شوند.

در مجموع، چین در تمام این روند مواضعی نسبتاً ثابت، محتاط و اصول‌محور اتخاذ کرده است:

- **عبور و مرور درتنگه هرمز:** حمایت از باز ماندن تنگه هرمز و مخالفت با نظامی‌سازی یا دریافت هرگونه عوارض عبور
- **پرونده هسته‌ای ایران:** مخالفت با دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای و حمایت از راه‌حل سیاسی و دیپلماتیک
- **حل بحران منطقه:** تأکید بر مذاکره، آتش‌بس و حفظ ثبات منطقه
- **همکاری اقتصادی و انرژی:** تمایل به متنوع‌سازی منابع انرژی و افزایش احتمالی واردات نفت از آمریکا

این مواضع نشان می‌دهد که چین تلاش کرده است میان حفظ روابط با ایران، جلوگیری از بروز بحران در بازار انرژی و پرهیز از ورود مستقیم به درگیری‌های امنیتی منطقه، نوعی توازن راهبردی برقرار کند.

گزارش دو : ساخت پروژه خط لوله شرق-غرب ۱ توسط امارات متحده عربی

چین منتظر نخواهد ماند

افزایش تعامل چین با کشورهای خلیج فارس در حوزه انرژی و لجستیک

تصمیم امارات متحده عربی برای تسریع ساخت خط لوله غرب-شرق ۱، ابتکاری مهم است که مستقیماً و عمیقاً در خدمت راهبرد امنیت انرژی ملی این کشور قرار دارد. از دیدگاه چین، ارزش راهبردی این خط لوله تنها در ایجاد یک شریان حیاتی برای امارات متحده عربی خلاصه نمی‌شود، بلکه با منافع چندلایه چین نیز هم‌راستاست؛ از جمله: تضمین امنیت کانال‌های تأمین انرژی، تنوع‌بخشی به منابع واردات انرژی، و تعمیق مشارکت راهبردی جامع میان چین و امارات متحده عربی.

تفسیر استراتژیک از دیدگاه چینی

۱ اهمیت استراتژیک: افزودن یک «پیچ ایمنی» به امنیت انرژی چین

این دلیل اساسی است که چرا چین اهمیت زیادی برای این پروژه قائل است. تنگه هرمز به‌عنوان یک گلوگاه (نقطه انسداد) در حمل‌ونقل انرژی جهانی، به‌دلیل ریسک‌های ناوبری و تنش‌های ژئوپلیتیک، همواره در کانون توجه چین قرار داشته است. در این میان، مسیر جایگزین از طریق امارات متحده عربی مزایای متعددی برای امنیت انرژی چین ایجاد می‌کند:

- **کاهش خطرات «نقطه گلوگاهی» و تضمین ثبات عرضه:** امنیت انرژی چین ارتباط نزدیکی با وضعیت ناوبری تنگه هرمز دارد. آمارها نشان می‌دهد که تقریباً ۴۵٪ از نفت خام وارداتی چین از طریق این تنگه منتقل می‌شود. ساخت سریع «خط لوله شماره ۱ شرق-غرب» به طور مؤثر این ترافیک را منحرف می‌کند و به بیش از یک میلیون بشکه نفت خام در روز اجازه می‌دهد تا از تنگه عبور کرده و مستقیماً از خلیج عمان به طور ایمن منتقل شود. این امر به طور مستقیم ریسک مسیرهای واردات انرژی چین را در این مقطع حساس کاهش می‌دهد.
- **تسریع در تنوع‌بخشی و ادغام زمینی-دریایی واردات انرژی چین:** سال‌هاست که چین استراتژی تنوع‌بخشی به واردات انرژی خود را دنبال می‌کند. پروژه خط لوله امارات متحده عربی امتداد برون‌مرزی این استراتژی است. این خط لوله مسیر

زمینی بدون تأثیر از وضعیت تنگه را به تأمین نفت از امارات متحده عربی اضافه می‌کند و مسیرهای انرژی زمینی و دریایی چین را تکمیل کرده و یک سیستم تأمین مقاوم‌تر ایجاد می‌کند.

- **افزودن یک ضربه‌گیر به طرح اضطراری انرژی چین:** اگرچه چین یک ذخیره استراتژیک بزرگ نفت (طبق گزارش‌ها حدود ۱.۲ تا ۱.۳ میلیارد بشکه) و یک سیستم تجاری انعطاف‌پذیر برای پوشش ریسک ایجاد کرده است، اما هر جایگزینی که بتواند ریسک‌های تأمین را متنوع کند، بسیار ارزشمند است. وجود این خط لوله نقش مهمی در کاهش پیشگیرانه ریسک‌ها در سیستم امنیت انرژی چین ایفا می‌کند.

۲ تعمیق همکاری استراتژیک چین و امارات متحده عربی: از خریدار انرژی تا شریک جامع

این پروژه چیزی فراتر از یک معامله تجاری ساده است؛ بلکه به‌عنوان نقطه عطفی در تعمیق مشارکت راهبردی جامع میان چین و امارات متحده عربی تلقی می‌شود؛ با اهمیتی بسیار فراتر از صرف تجارت انرژی.

درحقیقت شاهد تغییر روابط چین و امارات متحده عربی از "خرید و فروش" به "ساخت مشترک" هستیم: چین نه تنها یکی از بزرگترین خریداران نفت امارات متحده عربی است، بلکه مشارکت عمیقی در استراتژی امنیت انرژی آن نیز دارد. این امر به بهترین وجه با این واقعیت نشان داده می‌شود که پیمانکاران مراحل دوم و سوم این پروژه شرکت مهندسی و ساخت نفت چین (CPECC) هستند که قراردادهایی به ارزش ۴۸۰ میلیون دلار آمریکا دارند. از «خرید نفت» تا «ساخت مشترک خط لوله نفت»، رابطه بین دو کشور به یک همکاری استراتژیک عمیق ارتقا یافته است.

هم افزایی با ابتکار کمربند و جاده و همکاری گسترده چین و امارات متحده عربی: این پروژه خط لوله با ابتکار کمربند و جاده چین بسیار همسو است. به طور گسترده‌تر، چین و امارات متحده عربی اخیراً ۲۴ توافقنامه همکاری امضا کرده‌اند که حوزه‌هایی مانند انرژی‌های نو، زیرساخت‌ها، اقتصاد دیجیتال و تسویه حساب با ارز محلی را پوشش می‌دهد و هدف آن رساندن تجارت غیرنفتی به ۱۲۰ میلیارد دلار آمریکا است. پیشرفت تسویه حساب نفت-یوان اهمیت استراتژیک عمیقی برای همکاری اقتصادی چین و امارات متحده عربی دارد.

ترویج گذار انرژی امارات متحده عربی و دستیابی به توسعه مشترک: نقش چین فراتر از زیرساخت‌ها است. همکاری چین و امارات متحده عربی در انرژی پاک نیز به طور جامع در حال گسترش است، مانند ساخت مشترک پارک خورشیدی محمد بن راشد آل مکتوم دبی (با ظرفیت نصب ۹۵۰ مگاوات) و پروژه ذخیره‌سازی خورشیدی ۲.۱ گیگاواتی. چین به طور فعال به امارات متحده عربی در دستیابی به اهداف تحول سبز و کم کربن «انرژی ۲۰۵۰» خود، یک استراتژی توسعه بلندمدت سودمند برای هر دو طرف، کمک می‌کند.

فراز آخر: از دیدگاه چین، تسریع ساخت پروژه خط لوله شرق-غرب ۱ توسط امارات متحده عربی، از نظر ۱- ژئوپلیتیک، ۲- امنیت انرژی و ۳- روابط دوجانبه، یک مزیت سه‌گانه است:

۱. از نظر ژئوپلیتیک، قدرت بازدارندگی تنگه واحد را به عنوان یک «سلاح انرژی» تضعیف می‌کند و به ثبات منطقه‌ای کمک می‌کند.

۲. از نظر امنیت انرژی، یک «طرح پشتیبان» قابل اعتماد به خطوط حیاتی تأمین انرژی چین اضافه می‌کند و مستقیماً امنیت واردات انرژی چین را افزایش می‌دهد.

۳. در روابط دوجانبه، از تجارت ساده انرژی به یک همکاری استراتژیک جامع شامل ساخت زیرساخت‌ها، تحول سبز و همکاری مالی تکامل یافته است.

بنابراین، حمایت استراتژیک چین از این پروژه، انتخابی اجتناب‌ناپذیر با هدف حفاظت از منافع ملی اصلی خود، تعمیق مشارکت‌های کلیدی با منطقه خلیج فارس و ترویج فعال یک حکومت جهانی انرژی متنوع‌تر و پایدارتر است.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

TEHRAN CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE

تهران، پایتخت تجارت ایران

SINO-US SUMMIT

See news updates on www.chinadaily.com.cn

SPECIAL COVERAGE, PAGE 2

CHINADAILY

WEEKEND EDITION

May 16 - 17, 2026 | 中国日报 | chinadaily.com.cn | ISSN ¥2

Leaders reach key consensus in Beijing

President Xi to make state visit to US in autumn at invitation of Trump, FM says

By CAO DESHENG

Inside

Comment, page 4

President Xi Jinping said on Friday that he has reached important consensus with United States President Donald Trump on multiple issues, including maintaining stable Sino-US economic and trade relations, during Trump's "historic and landmark" visit, which concluded on Thursday.

Late on Friday, Foreign Minister Wang Yi said at a news briefing on the just-concluded Xi-Trump meeting that President Xi will make a state visit to the US in autumn at the invitation of President Trump.

Wang, who briefed the meeting with Trump in Zhongnanhai, the Chinese central leadership compound in Beijing, on the final day of Trump's three-day state visit, said they agreed on the new vision of building a constructive China-US relationship of strategic stability.

He said they also arrived at important consensus on properly managing and expanding pragmatic cooperation between the two countries in various fields and addressing each other's concerns, agreeing to strengthen communication and coordination on international and regional issues.

Earlier in the day, as Xi and Trump took a stroll around the leadership compound, where the ancient Chinese roses and some ancient trees drew Trump's attention and sparked some lighthearted conversation between the two leaders.

The place used to be a part of the imperial garden, and is steeped in history. Xi told Trump that one of the trees they admired during their 2017 visit to the Forbidden City would send the seeds of the Chinese roses they saw in the garden to Trump as a gift.

"I love that, it's great," Trump said.

Very few foreign leaders have entered Zhongnanhai to hold meetings with Chinese leaders during their visits. The list includes former US presidents Richard Nixon and Barack Obama, and Russian President Vladimir Putin.

Xi said that Trump's visit to China is conducive to promoting mutual understanding, deepening mutual trust and enhancing the well-being of the two peoples.

This once again shows that it is a shared aspiration of the people of both countries and the expectation of people across the world for China and the US to find a right path to get along with each other and achieve win-win cooperation on the basis of mutual respect, he added.

Xi noted that Trump wishes to make America great again, while he himself is committed to leading the Chinese people in achieving the great rejuvenation of the Chinese nation. Both countries can contribute to each other's development and revitalization through strengthened cooperation, he said.

Xi urged both sides to effectively implement the important common understandings reached, cherish the hard-won positive momentum, keep the bilateral relationship from disruptions and promote the steady development of bilateral relations.

Trump expressed his gratitude to Xi for welcoming him to Zhongnanhai. He described his China visit as very successful and unforgettable, adding that it captured global attention.

He said the two sides have reached a lot of important consensus and understandings, made many deals and resolved many problems, which are beneficial for both countries and the world.

Calling Xi his old friend, Trump said that he has great respect for the Chinese leader and they have forged a good relationship.

"I think our relationship is very important, and it will definitely get better and better, he said, adding that he is willing to maintain closer and in-depth communication with Xi and looks forward to hosting Xi in Washington, DC.

Both presidents also exchanged views on some regional hotspot issues during Trump's historic visit to China on Friday afternoon, and left for the US.

At Friday's news briefing, Foreign Minister Wang said that the Xi-Trump summit in Beijing took place at a new historical juncture in China-US relations.

During their interactions that lasted for about nine hours, the two leaders held candid, deep, constructive and strategic communications, exploring the right way for major countries to get along with each other, he said.

On the Taiwan question, which is the most important issue in China-US relations, he said: "During the meeting, we felt that the US side understands China's position, attaches importance to China's concerns, and just like the international community, does not stand for or accept Taiwan moving toward independence."

Wang also said that China and the US will work to expand two-way trade under a reciprocal tariff reduction framework, and the two sides have also agreed to establish a trade council and an investment council and address each other's concerns over market access for agricultural products.

See Chongli, page 6

See Crackdown, page 6

President Xi Jinping and United States President Donald Trump pose for a photo on Friday in front of the Chun'ru Zhai building at the Zhongnanhai leadership compound in central Beijing. They held a private meeting at the compound. SHI HUIMIN / XINHUA

China calls for lasting ceasefire, reopening of Hormuz

By ZHAO JIA

Inside

China maintains that on the basis of sustaining the ceasefire in the Middle East, the Strait of Hormuz should be reopened as soon as possible, and it believes that the fundamental solution to issues concerning the strait lies in the realization of a permanent and comprehensive ceasefire, Foreign Minister Wang Yi said on Friday.

He also said that China encourages the United States and Iran to continue dialogue and negotiations to resolve disputes, including those related to the nuclear issue, through negotiations.

Wang made the remarks when briefing the media on the just-concluded meeting between President Xi Jinping and US President Donald Trump in Beijing.

Also on Friday, a Foreign Ministry spokesperson said that China will continue to work with the international community to provide strength or support for peace talks and play a constructive role in promoting lasting peace in the Middle East.

The spokesperson believes that dialogue and negotiations are the right way forward, and the use of force is a dead end," the spokesperson said.

Emphasizing that "there is no point in continuing this conflict, which should not have happened in the first place", the spokesperson noted that the conflict has caused serious losses to people in Iran and other countries in the region, and its spillover effects continuing to expand.

The spokesperson noted that the recent ceasefire between the US and Iran, along with efforts to explore a negotiated settlement, has been welcomed by countries in the region and by the international community.

Since the conflict started in late February, China has called on all sides to stop the fighting and promote peace.

President Xi has put forward a four-point proposal on promoting peace and stability in the Middle East, while China and Pakistan have jointly proposed a five-point initiative for restoring peace and stability in the Gulf and the Middle East.

During Wang's meeting with Foreign Minister Wang said China and the US hope that the crisis can come to an early end. Both countries are willing to maintain communication over the Ukraine crisis and play a constructive role in working for its political settlement, he added.

See page 7

NORTH CHINA SKI HUB EMBRACES NEW SEASONAL CYCLE

Thanks to easier rail access and specially curated routes, the summer business of biking in Chongli is booming

By ZHANG YU

Cyclists negotiate a mountain trail during this year's May Day holiday in Chongli district of Zhangjiakou, Hebei province. PROVIDED TO CHINA DAILY

Online See more by scanning the code.

Crackdown on cross-border drug crimes intensified

By YANG ZEKUN

China has intensified its crackdown on the illegal cross-border sale of drugmaking substances and other sensitive chemicals, solving 20 criminal cases and arresting 127 suspects since 2025, the Ministry of Public Security said in a statement on Friday.

Police have also seized 1.3 tons of drugs, 1.3 metric tons of new psychoactive substances, 0.7 kilogram of stimulants and 227 tons of non-controlled precursor chemicals during the same period, according to the statement.

The China National Narcotics Control Commission has repeatedly reminded enterprises and individuals to exercise caution when selling drugmaking substances, new psychoactive substances and related chemicals overseas, and to guard against legal risks in foreign jurisdictions, the statement said.

A notice released by the commission's office on Nov. 10 urged exporters to ensure that foreign clients have legitimate uses for such drugs, in accordance with local regulations, particularly for monitored precursor chemicals and equipment that have legitimate uses, but may also be used to manufacture controlled substances.

دبیرخانه توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری بخش خصوصی با چین